

Richtlijnen voor het gebruik van AI binnen de geestelijke gezondheidszorg

Inleiding

Kunstmatige intelligentie (AI) kan een waardevolle bijdrage leveren aan het werk binnen de geestelijke gezondheidszorg. AI kan helpen bij het verminderen van administratieve lasten, het efficiënter verwerken van informatie en het ondersteunen van zorgprofessionals bij hun werkzaamheden. Wanneer AI op een verantwoorde en zorgvuldige manier wordt ingezet, kan dit bijdragen aan een hogere kwaliteit van zorg en ondersteuning. Tegelijkertijd is het van groot belang dat AI veilig, transparant en ethisch verantwoord wordt gebruikt. De privacy van cliënten, de vertrouwelijkheid van (zorg)informatie en de professionele verantwoordelijkheid van medewerkers staan hierbij altijd voorop. Dit document beschrijft generieke richtlijnen voor het gebruik van AI binnen ggz-organisaties.

1. Algemene principes

Verantwoord gebruik van AI

AI-toepassingen worden uitsluitend ingezet ter ondersteuning van zorgkwaliteit, efficiëntie en interne processen. Medewerkers zijn zich bewust van de mogelijkheden én beperkingen van AI en blijven kritisch op de output die door AI-systemen wordt gegenereerd.

Bescherming van gegevens

Bij het gebruik van AI wordt zorgvuldig omgegaan met persoonsgegevens van cliënten en vertrouwelijke organisatie-informatie. AI-toepassingen worden alleen gebruikt in overeenstemming met geldende wet- en regelgeving, zoals de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en overige relevante zorgwetgeving.

Toestemming van cliënten

Wanneer AI wordt ingezet bij het verwerken van cliëntgegevens (bijvoorbeeld bij opname, transcriptie of verslaglegging), wordt vooraf expliciete toestemming van de cliënt verkregen. De cliënt wordt geïnformeerd over het doel en de werkwijze van het AI-gebruik.

2. Toepassingen van AI

AI voor gespreksverslagen

AI kan worden gebruikt voor het opnemen, transcriberen en genereren van concept-gespreksverslagen, mits dit gebeurt via daarvoor ingerichte en beveiligde toepassingen.

- De behandelaar blijft altijd eindverantwoordelijk voor de inhoud van het verslag.
- Conceptverslagen worden zorgvuldig gecontroleerd en waar nodig aangepast.
- AI ondersteunt het proces, maar vervangt nooit het professionele oordeel.

AI voor administratieve en ondersteunende taken

AI-toepassingen kunnen worden ingezet voor niet-cliëntgebonden werkzaamheden, zoals:

- Het opstellen van interne rapportages of beleidsdocumenten
- Ondersteuning bij planning en organisatie
- Samenvatten of structureren van algemene informatie

Bij deze toepassingen mogen geen cliëntgegevens of vertrouwelijke informatie worden ingevoerd, tenzij de gebruikte AI-toepassing hier expliciet en veilig voor is ingericht.

Generieke AI-modellen (zoals chatbots en taalmodellen)

Algemene AI-tools kunnen worden gebruikt voor:

- Brainstormen en het uitwerken van conceptteksten
- Het opzoeken en structureren van algemene informatie
- Ondersteuning bij niet-gevoelige taken

Het invoeren van cliëntgegevens, herleidbare persoonsgegevens of vertrouwelijke organisatie-informatie in deze tools is niet toegestaan. De gegenereerde output wordt altijd kritisch beoordeeld door de gebruiker.

3. Opleiding en bewustwording

Training

Medewerkers die AI-tools gebruiken, volgen passende instructie of training over:

- De werking en beperkingen van AI
- Privacy en informatiebeveiliging
- Verantwoord en ethisch gebruik van AI

Bewustzijn van risico's

Organisaties bevorderen continu bewustwording rondom risico's van AI-gebruik, bijvoorbeeld door interne communicatie, kennissessies of e-learning.

4. Toezicht en naleving

Meldingen en incidenten

(Onbedoeld) onjuist of onveilig gebruik van AI, of mogelijke datalekken, worden gemeld volgens de geldende interne procedures (bijvoorbeeld bij de functionaris gegevensbescherming of ICT-afdeling).

Handhaving

Bij overtreding van deze richtlijnen kan de organisatie passende maatregelen nemen, afhankelijk van de aard en ernst van de situatie.

5. Samenwerking met AI-leveranciers

Eisen aan leveranciers

GGZ-organisaties werken alleen samen met AI-leveranciers die voldoen aan geldende beveiligings-, privacy- en kwaliteitsnormen.

Afspraken en evaluatie

Met leveranciers worden duidelijke afspraken gemaakt over gegevensverwerking, beveiliging en verantwoordelijkheden. Het gebruik en de werking van AI-toepassingen worden periodiek geëvalueerd om kwaliteit en veiligheid te waarborgen.